

Kaupfélag Skagfirðinga

Ársreikningur
samstæðunnar
2023

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og kaupfélagsstjóra	3
Áritun félagskjörinna skoðunarmanna	5
Áritun óháðs endurskoðanda	6
Rekstrarreikningur	8
Efnahagsreikningur	9
Eiginfjárfirlit	10
Sjóðstreymisfirlit	11
Skýringar	12
Óendurskoðuð fylgiskjöl:	
Stjórnarháttayfirlýsing	21
Ófjárhagsleg upplýsingagjöf	23

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og kaupfélagsstjóra

Ársreikningurinn hefur að geyma samstæðureikning Kaupfélags Skagfirðinga og dótturfélaga. Í árslok voru dótturfélögin 19 og eru þau öll innifalin í samstæðunni. Tvö dótturfélög í samstæðu Kaupfélags Skagfirðinga mynda sjálf samstæðu með dótturfélögum sínum og er gerð grein fyrir þeim félögum í skýringu um dótturfélög.

Rekstur ársins 2023

Rekstur Kaupfélags Skagfirðinga var með svipuðu sniði og undanfarin ár. Helstu rekstrareiningar eru mjólkurafurðastöð, kjötafurðastöð, bifreiðaverkstæði, vélaverkstæði, dagvöruverslun og byggingavöruverslun sem er einnig rekstrarvöruverslun fyrir bændur.

FISK Seafood ehf. rekur útgerðar- og fiskvinnslustarfsemi samstæðunnar. Félagið er með fiskvinnslu og útgerð á Sauðárkróki og í Grundarfirði.

Fóðurblandan hf. í Reykjavík, ásamt dótturfélagi sínu Bústólpa ehf. á Akureyri, hefur með höndum starfsemi samstæðunnar á sviði korninnflutnings, framleiðslu kjarnfóðurs til hefðbundins búskapar, framleiðslu alifugla- og fiskafóðurs auk þess að flytja inn og selja tilbúinn áburð og rekstrarvörur til bænda og annarra viðskiptavina.

Önnur félög í samstæðu Kaupfélags Skagfirðinga höfðu með höndum nokkuð fjölbreyttan rekstur á síðasta ári. Þar má telja; slátrun, kjötvinnslu, flutningastarfsemi, rafmagnsverkstæði, loðdýrafóðurframleiðslu, steinullarframleiðslu, eignarhalds- og fjárfestingastarfsemi, innréttingasmíði, hönnun og prentun.

Í stjórn félagsins sitja fjórir karlar og þrjár konur og uppfyllir félagið því ákvæði laga um kynjahlutföll stjórnar. Ársverk hjá KS voru 180 og í lok rekstrarárs störfuðu 233 starfsmenn í 179 stöðugildum, 72 konur og 161 karlar. Ársverk hjá samstæðunni í heild voru 958 en í lok rekstrarárs störfuðu 913 starfsmenn, þar af voru 79% karlar og 21% konur.

Hagnaður varð af rekstri samstæðunnar á árinu 2023 sem nam 5.525 milljónum kr. (2022: 1.739 millj. kr.) Eigið fé samstæðunnar, ásamt hlutdeild minnihluta, í lok ársins 2023 nam 58.573 milljónum kr. (2022: 53.280 millj. kr.) Í árslok áttu 1.367 félagsmenn innstæður í stofnsjóði sem námu 251 milljónum kr. og voru 1.277 í ársbyrjun.

Eignir í lok árs 2023 námu 88.594 millj. kr. (82.635 millj. kr. árið 2022). Þar af voru fastafjármunir 70.718 millj. kr. (65.442 millj. kr. árið 2022).

Óvissupættir og ytra umhverfi

Helstu áhættur í starfsemi samstæðunnar felast í efnahagsumhverfinu á hverjum tíma. Starfsemi félagsins er að mestu leyti í landbúnaði og sjávarútvegi og um þá starfsemi er sérstök löggjöf. Staða á erlendum mörkuðum getur haft mikil áhrif og þá hefur órói, nálægt þeim mörkuðum sem félagið starfar á aukist mikið. Stjórnendur greina fjárhagslegar áhættur í rekstrinum m.a. með tilliti til stöðu markaða, gjaldmiðla, lausafjárstöðu og útlána. Samstæðan mætir helstu áhættum með því að halda sterkri eiginfjárstöðu og tryggja aðgengi að lánsfjármagni. Vísað er í skýringu 21 um nánari umfjöllun.

Stjórnarhættir

Kaupfélagi Skagfirðinga hefur fram til þessa leitast við að fylgja góðum stjórnarháttum sem eru í samræmi við samþykktir, lög og reglur og leiðbeiningar þar um. Frekari upplýsingar um stjórn og stjórnarhætti er að finna í kaflanum Stjórnarháttayfirlýsing sem fylgir ársreikningnum.

Skýrsla og áritun stjórnar og kaupfélagsstjóra, frh.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Í kaflanum Ófjárhagsleg upplýsingagjöf sem fylgir ársreikningnum má finna upplýsingar til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags-, og starfsmannamál.

Yfirlýsing stjórnar og kaupfélagsstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar er ársreikningur samstæðunnar í samræmi við lög um ársreikninga og er það álit stjórnar að samstæðureikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 31. desember 2023 og rekstrarafkomu samstæðunnar og breytingu á handbæru fé fyrir tímabilið 1. janúar til 31. desember 2023. Jafnframt er það álit stjórnar og kaupfélagsstjóra að ársreikningurinn gefi glögg yfirlit um þróun og árangur í rekstri samstæðunnar og stöðu hennar, og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissu sem samstæðan býr við. Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og kaupfélagsstjóra er ársreikningur félagsins í samræmi við lög um ársreikninga. Þessi áritun nær til þess sem hér er sagt og afmarkast við það.

Stjórn og kaupfélagsstjóri Kaupfélags Skagfirðinga hafa í dag rætt ársreikning samstæðunar fyrir árið 2023 og staðfest hann með undirritun sinni. Stjórn og kaupfélagsstjóri leggja til við aðalfund að samþykkja reikninginn.

Sauðárkróki, 18. apríl 2024

Stjórn:

Bjarni Maronsson

Herdís Á. Sæmundardóttir

Sigríður Gunnarsdóttir

Guðrún Sighvatsdóttir

Hjörtur Geirmundsson

Atli Már Traustason

Þorleifur Hólmsteinsson

Kaupfélagsstjóri:

Þórólfur Gíslason

Áritun félagskjörinna skoðunarmanna

Til stjórnar og aðalfundarfulltrúa Kaupfélags Skagfirðinga.

Við undirritaðir, félagskjörnir skoðunarmenn ársreikninga Kaupfélags Skagfirðinga, höfum yfirfarið ársreikning samstæðunnar fyrir árið 2023 og teljum að hann sé í samræmi við ákvæði laga, samþykktir félagsins og fundarsamþykktir stjórnar og leggjum því til að hann verði samþykktur.

Sauðárkróki, 18. apríl 2024

Snorri Evertsson
Gestur Þorsteinsson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og aðalfundarfulltrúa Kaupfélags Skagfirðinga.

Áritun um endurskoðun samstæðuársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað samstæðuársreikning Kaupfélags Skagfirðinga („samstæðan“) fyrir árið 2023. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu samstæðunnar 31. desember 2023 og afkomu samstæðunnar og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur álits

Við endurskoðaðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð samstæðunni í samræmi við gildandi siðareglur fyrir endurskoðendur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð stjórnar og kaupfélagsstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og kaupfélagsstjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram samstæðuársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins ber stjórn og kaupfélagsstjóra að leggja mat á rekstarhæfi samstæðunnar og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema þau ætli annað hvort að leysa samstæðuna upp eða hætta starfsemi hennar, eða hafa engan annan raunhæfan kost en að gera það.

Stjórn og kaupfélagsstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort samstæðuársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur samstæðuársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits samstæðunnar.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins, frh.:

- Ályktum við um hvort notkun stjórnar og kaupfélagsstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi samstæðunnar. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert samstæðuna órekstrarhæfa.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald samstæðuársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.
- Öflum nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna varðandi fjárhagslegar upplýsingar eininga innan samstæðunnar til að geta gefið álit á samstæðuársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar samstæðunnar og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum stjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir þessum samstæðuársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Sauðárkróki, 18. apríl 2024

KPMG ehf.

Ólafur Már Ólafsson

Sigurjón Örn Arnarson

Rekstrarreikningur ársins 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrartekjur:			
Seldar vörur og þjónusta		50.088.693	49.031.016
Aðrar tekjur		2.519.167	1.673.244
		<u>52.607.860</u>	<u>50.704.260</u>
Rekstrargjöld:			
Kostnaðarverð seldra vara		26.429.601	26.011.375
Laun og launatengd gjöld	3	13.130.125	12.169.093
Annar rekstrarkostnaður		4.692.580	4.497.454
		<u>44.252.306</u>	<u>42.677.922</u>
Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir		8.355.554	8.026.338
Afskriftir	4	(2.000.635)	(1.960.404)
Rekstrarhagnaður fyrir fjármagnsliði		6.354.919	6.065.934
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld:			
Vaxtatekjur		581.268	323.423
Vaxtagjöld		(2.046.654)	(1.238.024)
Gengismunur gjaldmiðla	1b	9.414	(441.683)
		<u>(1.455.972)</u>	<u>(1.356.284)</u>
Hagnaður (tap) af eignarhlutum í félögum	5	1.866.235	(1.597.945)
Hagnaður fyrir tekjuskatt		6.765.182	3.111.705
Tekjuskattur	6	(1.083.685)	(1.072.086)
Hagnaður eftir skatta		<u>5.681.497</u>	<u>2.039.619</u>
Hlutdeild minnihluta		<u>(156.870)</u>	<u>(300.549)</u>
Hagnaður ársins		<u><u>5.524.627</u></u>	<u><u>1.739.070</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr.	2023	2022
Eignir:			
Veiðiheimildir og aðrar óefnislegar eignir	7	27.465.688	25.527.499
Fasteignir	8	9.583.314	9.162.757
Skip	8	4.071.311	4.122.989
Aðrir rekstrarfjármunir	8	5.945.005	6.226.744
Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum	12	17.380.611	15.594.402
Eignarhlutir í öðrum félögum	13	3.729.265	3.459.993
Langtímakröfur	14	2.536.055	1.339.849
Skatteign		6.741	7.837
Fastafjármunir samtals		70.717.990	65.442.071
Birgðir	1j	7.460.861	6.436.947
Viðskiptakröfur	1k	6.787.207	7.518.971
Aðrar skammtímakröfur		1.823.927	1.129.930
Næsta árs afborgun langtímakrafna	14	658.758	337.442
Handbært fé	1l	1.145.635	1.770.038
Veltufjármunir samtals		17.876.388	17.193.329
Eignir samtals		88.594.378	82.635.400
Eigið fé:			
Stofnsjóðir og bundið eigið fé		479.281	472.235
Endurmatsreikningur		1.196.361	1.218.481
Bundinn hlutdeildarreikningur		22.597.543	19.364.856
Annað eigið fé		32.373.862	30.362.634
Eigið fé samtals	15	56.647.048	51.418.206
Hlutdeild minnihluta í eigin fé		1.925.857	1.862.585
Eigið fé og hlutdeild minnihluta samtals		58.572.904	53.280.791
Skuldir:			
Tekjuskattsskuldbinding	16	3.470.133	3.253.192
Skuldir við lánastofnanir	17	12.072.943	7.925.302
Langtímaskuldir samtals		15.543.075	11.178.494
Skuldir við lánastofnanir		5.697.637	5.770.928
Viðskiptaskuldir		2.986.491	3.610.625
Næsta árs afborganir af langtímaskuldum	17	1.717.003	5.710.735
Tekjuskattur til greiðslu	16	801.178	1.013.971
Aðrar skammtímaskuldir		3.276.090	2.069.856
Skammtímaskuldir samtals		14.478.399	18.176.115
Skuldir samtals		30.021.474	29.354.609
Eigið fé, hlutdeild minnihluta og skuldir samtals		88.594.378	82.635.400

Eiginfjáryfirlit 2023

	Stofnsjóðir og bundið fé	Endurmats- reikningur	Bundinn hlutdeildar- reikningur	Annað eigið fé	Samtals
Árið 2023					
Eigið fé 1.1.2023	472.235	1.218.481	19.364.856	30.362.634	51.418.206
Framlag í Menningarsjóð	30.000		(30.000)		0
Úthlutun úr Menningarsjóði	(58.168)			(58.168)	
Breyting stofnsjóðs án vaxta	(7.256)			(7.256)	
Úthlutun arðs	10.049		(12.883)	(2.834)	
Hlutdeild í afkomu dóttur- og hlutdeildarféлага færð á eigið fé			3.455.347	(3.455.347)	0
Hagnaður ársins				5.524.627	5.524.627
Þýðingarmunur og upplausn		(222.660)		(222.660)	
Endurmat eigin fjár og vextir	32.421	(22.120)	(15.168)	(4.867)	
Eigið fé 31.12.2023	479.281	1.196.361	22.597.543	32.373.862	56.647.048

Árið 2022					
Eigið fé 1.1.2022	425.131	1.256.166	16.651.488	29.550.495	47.883.280
Framlag í Menningarsjóð	30.000		(30.000)		0
Úthlutun úr Menningarsjóði	(15.050)			(15.050)	
Breyting stofnsjóðs án vaxta	(5.832)			(5.832)	
Úthlutun arðs	9.547		(12.240)	(2.693)	
Sérstakt endurmat		0			0
Hlutdeild í afkomu dóttur- og hlutdeildarféлага færð á eigið fé			887.470	(887.470)	0
Hagnaður ársins				1.739.070	1.739.070
Endurmat eigin fjár og vextir	28.439	(37.685)		2.779	(6.467)
Þýðingarmunur í dótturfélagi			1.825.898		1.825.898
Eigið fé 31.12.2022	472.235	1.218.481	19.364.856	30.362.634	51.418.206

Sjóðstreymisyfirlit árið 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrarhreyfingar:			
Hagnaður ársins		5.524.627	1.739.070
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			
Söluhagnaður eigna	(	684.385)	17.839
Afskriftir	4	2.000.635	1.960.404
Hagnaður af eignarhlutum í félögum	5	(1.866.235)	1.597.945
Hrein fjármagnsgjöld		1.455.972	1.216.078
Tekjuskattur		1.083.685	1.072.086
Hlutdeild minnihluta		156.870	370.934
Veltufé frá rekstri		7.671.169	7.974.356
Innheimtar vaxtatekjur		581.268	323.423
Greiddir vextir	(	1.893.676)	(1.238.024)
Greiddur tekjuskattur	(	951.677)	(817.092)
Breyting á rekstartengdum eignum og skuldum:			
Birgðir, (hækkun) lækkun	(	1.023.914)	(1.368.151)
Skammtímakröfur, (hækkun)	(	554.725)	(488.658)
Skammtímaskuldir, hækkun (lækkun)	(	520.138)	1.283.494
Breyting á rekstartengdum eignum og skuldum	(	4.362.861)	(2.305.008)
Handbært fé frá rekstri		3.308.307	5.669.348
Fjárfestingahreyfingar:			
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	8	(1.995.891)	(1.783.865)
Fjárfesting í óefnislegum eignum	7	(1.878.114)	(404.131)
Seldar eignir		925.143	112.736
Fjárfesting í eignarhlutum í öðrum félögum að frádregnu yfirteknu handbæru fé	(	747.152)	(569.792)
Fenginn arður frá öðrum félögum		144.504	307.639
Söluverð seldra eignarhluta í félögum		0	404.693
Skammtímakröfur, breyting	(	1.163.723)	483.828
Fjárfestingahreyfingar	(	4.715.233)	(1.448.892)
Fjármögnunarahreyfingar:			
Greiddur arður	(	100.000)	(70.000)
Útborgað eigið fé	(	73.125)	(15.050)
Tekin ný langtímalán		802.432	297.190
Afborganir langtímalána	(	757.111)	(1.830.291)
Breyting skammtímalána		910.325	(2.340.713)
Fjármögnunarahreyfingar		782.521	(3.958.864)
(Lækkun) hækkun á handbæru fé	(	624.405)	261.592
Handbært fé í ársbyrjun		1.770.039	1.508.447
Handbært fé í lok ársins		1.145.634	1.770.039

Skýringar

1. Reikningsskilaaðferðir

a. Grundvöllur reikningsskilanna

Samstæðuársreikningur Kaupfélags Skagfirðinga hefur að geyma samstæðureikning félagsins og dótturfélaga þess, sem vísað er í heild sem "samstæðunnar". Samstæðuársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglugerð um framsetningu og innihald samstæðureikninga. Samstæðuársreikningurinn byggir á kostnaðarverðsreikningsskilum og er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Samstæðuársreikningurinn er gerður og birtur í íslenskum krónum og eru fjárhæðir birtar í þúsundum.

Dótturfélög eru þau félög þar sem félagið fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar félagið hefur völd, bein eða óbein, til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu dótturfélags í þeim tilgangi að hagnast á starfi þess. Ársreikningar dótturfélaga eru innifaldir í samstæðureikningi félagsins frá því yfirráð nást og þar til þeim lýkur.

Stöður milli samstæðufélaga, viðskipti og óinnleystur hagnaður sem myndast hefur af viðskiptum milli félaganna er felldur út í samstæðureikningnum.

Hlutdeildarfélag eru þau félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en ekki yfirráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar samstæðan ræður yfir 20-50% atkvæðisréttar. Samstæðureikningurinn inniheldur hlutdeild samstæðunnar í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélaga frá upphafi áhrifa til loka þeirra. Verði hlutdeild samstæðunnar í tapi meiri en bókfært verð hlutdeildarfélagsins er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekari taps er hætt nema félagið hafi gengist í ábyrgðir fyrir hlutdeildarfélagið eða fjármagnað það.

b. Erlendir gjaldmiðlar

Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi í árslok 2023. Rekstrartekjur og gjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags.

c. Innlausn tekna

Tekjur af sölu á vörum eru færðar í rekstrarreikning þegar eignarhald flyst til kaupanda og krafa hefur myndast. Tekjur af veittri þjónustu eru færðar í rekstrarreikning þegar þjónustan hefur verið innt af hendi eða í hlutfalli við stöðu verks á uppgjörsdegi.

d. Starfspáttayfirlit

Starfspáttayfirlit sýnir skiptingu rekstrartekna eftir starfspáttum. Starfspáttayfirlit sýnir þrjár meginstoðir félagsins, þar á meðal skiptingu rekstrartekna eftir starfspáttum.

e. Óefnislegar eignir

Keyptar aflaheimildir eru færðar til eignar í efnahagsreikningi, á kostnaðarverði, sem óefnislegar eignir með ótakmarkaðan nýtingartíma og eru þær metnar árlega með virðisrýrnunarprófi. Aðrar óefnislegar eignir myndast við kaup á dótturfélögum og er fært á kostnaðarverði að fráðregnum afskriftum. Yfirverð er gjaldfært í rekstrarreikningi á tíu árum.

f. Rekstrarfjármunir

(i) Færsla og mat

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að fráðregnum afskriftum og virðisrýrnun.

(ii) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna þar til niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir	7-50 ár
Skip	7-17 ár
Vélar, áhöld og flutningatæki	3-25 ár

g. Hlutdeildarfélag

Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum eru eignfærðir á verði sem svarar til hlutdeildar í bókfærðu eigin fé þeirra að viðbættu óafskrifðu yfirverði við kaup.

Skýringar, frh.:

h. **Eignarhlutir í öðrum félögum**

Eignarhlutir í öðrum félögum eru eignarhlutir þar sem eignarhaldið er minna en 20%. Eignarhlutir í skráðum félögum eru færðir á markaðsverði en eignarhlutir í óskráðum félögum eru færðir á kostnaðarverði eða áætluðu matsverði sé það lægra. Arður og matsbreytingar eru færð meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda í rekstrarreikningi.

i. **Langtímakröfur**

Langtímakröfur eru færðar á kostnaðarverði eða markaðsverði, hvort sem lægra reynist. Langtímakröfur eru færðar niður ef markaðsverð krafna er lægra en bókfært verð, svo sem vegna hættu á að kröfur muni ekki innheimtast eða af öðrum ástæðum. Niðurfærslur eru færðar í rekstrarreikning.

j. **Birgðir**

Vörubirgðir verslana, sjávarafurðir, hráefni og rekstrarvörubirgðir eru metnar á kostnaðarverði eða dagverði, hvort sem lægra reynist.

Vörubirgðir mjólkurafurðastöðvar, kjötafurðastöðvar og framleiðsludeilda eru metnar á framleiðsluverði, sem samanstendur af beinum framleiðslukostnaði og hlutdeild í óbeinum kostnaði.

k. **Viðskiptakröfur og skuldabréf**

Viðskiptakröfur og skuldabréf eru eignfærð á nafnverði. Viðskiptakröfur og skuldabréf eru færð niður til að mæta almennt áhættu sem fylgir kröfueign félagsins, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Annars vegar er um að ræða niðurfærslu vegna krafna sem sérstaklega hafa verið metnar í tapshættu og hins vegar niðurfærslu til að mæta almennt áhættu. Niðurfærslan er dregin frá viðkomandi liðum í efnahagsreikningi.

l. **Handbært fé**

Handbært fé samanstendur af óbundnum bankainnstæðum og innstæðum sem bundnar eru til skemmri tíma en þriggja mánaða.

m. **Tekjuskattsskuldbinding**

Tekjuskattsskuldbinding félagsins er reiknuð og færð í ársreikninginn. Útreikningur hennar byggist á mismun efnahagsliða samkvæmt skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi félagsins hins vegar. Mismunur sem þannig kemur fram stafar af því að álagning tekjuskatts er miðuð við aðrar forsendur en reikningsskil félagsins og er þar í meginatriðum um að ræða tímabundinn mismun vegna þess að gjöld, einkum afskriftir, eru að jafnaði færð fyrir í skattuppgjöri en í ársreikningi. Reiknuð skatteign vegna yfirfæranlegs skattalegs taps er færð til lækunar á tekjuskattsskuldbindingu af efnahagsliðum.

Tekjuskattur á afkomu ársins innifelur bæði tekjuskatt til greiðslu og frestaðan tekjuskatt. Tekjuskattur til greiðslu er áætlaður skattur ársins miðað við gildandi skatthlutföll.

2. **Starfspáttayfirlit**

a. Tekjur samstæðunnar greinast þannig eftir starfspáttum á árinu 2023, í millj. kr.:

	Kaupfélag	Útgerð og fiskvinnsla	Fóður og áburðasala	Önnur félög	Samtals
Rekstrartekjur	19.036	13.641	9.080	16.793	58.550
Tekjur milli starfspátta	1.914	226	(156)	(7.926)	(5.942)
Rekstrartekjur starfspátta	20.950	13.867	8.924	8.867	52.608
Rekstrargjöld					(44.252)
Afskriftir					(2.001)
Rekstrarhagnaður					6.355

b. Tekjur samstæðunnar greinast þannig eftir starfspáttum á árinu 2022, í millj. kr.:

Rekstrartekjur	16.867	14.157	9.788	15.900	56.712
Tekjur milli starfspátta	1.080	(76)	(433)	(6.579)	(6.008)
Rekstrartekjur starfspátta	17.947	14.081	9.355	9.321	50.704
Rekstrargjöld					(42.678)
Afskriftir					(1.960)
Rekstrarhagnaður					6.066

Skýringar, frh.:

3. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:	2023	2022
Laun	10.383.101	9.193.562
Mótframlag í lífeyrissjóði	1.283.357	1.062.208
Launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	1.463.667	1.913.323
Laun og launatengd gjöld samtals	13.130.125	12.169.093
Meðalfjöldi starfsmanna	958	984
Stöðugildi í árslok	915	1.002

Laun og þóknanir til stjórna og framkvæmdastjóra samstæðufyrirtækjanna námu 341 millj. kr. á árinu 2023, samanborið við 285,3 millj. kr. árið áður.

4. Afskriftir

Afskriftir samkvæmt rekstrarreikningi greinast þannig:	2023	2022
Afskriftir rekstrarfjármuna	1.757.227	1.751.282
Afskrifað yfirverð	243.407	209.122
Afskriftir samkvæmt rekstrarreikningi samtals	2.000.634	1.960.404

5. Afkoma af eignarhlutum í félögum

Tekjur af eignarhlutum í félögum greinast þannig:	2023	2022
Tekjur af hlutdeildarfélögum sbr. skýringu 12	1.931.047	843.589
Tekjur af öðrum félögum sbr. skýringu 13	(64.813)	(2.441.534)
Tekjur af eignarhlutum í félögum samtals	1.866.235	(1.597.945)

6. Tekjuskattur

Virkt skatthlutfall greinist þannig:	2023	2022
Hagnaður fyrir skatta	6.765.182	3.111.705
Tekjuskattur miðað við		
gildandi skatthlutfall	20,0%	20,0%
Ófrádráttarbær gjöld (tekjur)	(5,5%) (373.247)	10,3%
Annað	1,53%	4,18%
Virkur tekjuskattur	16,0%	34,5%

7. Aflaheimildir og aðrar óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir og afskriftir greinast þannig:	Aflaheimildir	Aðrar óefnislegar eignir	Samtals
Bókfært verð í upphafi árs	23.207.973	2.319.526	25.527.499
Viðbót og yfirfært á árinu	1.868.114	313.482	2.181.596
Afskrifað yfirverð	(157.526)	(85.881)	(243.407)
Bókfært verð í árslok	24.918.561	2.547.127	27.465.688

Skýringar, frh.:

7. Aflaheimildir og aðrar óefnislegar eignir, frh.:

Aflaheimildir samstæðunnar greinast þannig í tonnum eftir tegundum:

	Hlutdeild í úthlutun 2023	Úthlutaðar aflaheimildir tonn
Þorskur	6,9%	11.438
Þorskur í norski lögsögu	12,2%	399
Þorskur í rússneski lögsögu	12,2%	0
Ýsa	8,0%	4.761
Ufsi	7,7%	4.075
Karfi	7,2%	2.470
Djúpkarfi	10,1%	0
Grálúða	9,2%	1.083
Skarkoli	18,3%	1.246
Steinbítur	10,9%	776
Gulllax	5,6%	639
Úthafsærkja	12,8%	607
Aðrar fisktegundir		338
		<u>27.832</u>
Aflaheimildir í þorskígildum		24.575

Aflaheimildir félagsins, sem keyptar hafa verið sérstaklega, eru eignfærðar undir eignaflokknum óefnislegar eignir í efnahagsreikningi. Úthlutun aflaheimilda í íslenski fiskveiðilögsögu fer fram árlega og byggir á ákvæðum laga um stjórn fiskveiða. Norðurlandshafsporski og úthafsærkja er úthlutað miðað við almanaksárið og miðast úthlutun þeirra hér að framan við janúar 2024. Ekki er komin úthlutun í þorski í rússneski lögsögu. Matvælaráðherra ákveður með reglugerð þann heildarafla sem veiða má úr þeim einstöku nytjastofnum sem nauðsynlegt er talið að takmarka veiðar á.

8. Rekstrarfjármunir

	Fasteignir	Skip	Aðrir rekstrar- fjármunir	Samtals
Stofnverð 1.1.2023	17.647.403	7.774.422	17.137.337	42.559.162
Afskriftir 1.1.2023	(8.484.646)	(3.651.433)	(10.910.593)	(23.046.672)
Samtals 1.1.2023	<u>9.162.757</u>	<u>4.122.989</u>	<u>6.226.744</u>	<u>19.512.490</u>
Fjárfestingar ársins	249.070	79.718	1.667.103	1.995.891
Yfirtekið og aðrar breytingar	428.976	186.818	(767.317)	(151.524)
Afskriftir á tímabilinu	(257.489)	(318.214)	(1.181.525)	(1.757.227)
Samtals fastafjármunir	<u>9.583.314</u>	<u>4.071.311</u>	<u>5.945.006</u>	<u>19.599.630</u>
Afskriftahlutföll	2-15%	6-15%	4-33%	
Stofnverð 31.12.2023	18.325.449	8.040.958	18.046.940	44.413.346
Afskriftir 31.12.2023	(8.742.135)	(3.969.647)	(12.101.935)	(24.813.716)
Samtals fastafjármunir	<u>9.583.314</u>	<u>4.071.311</u>	<u>5.945.005</u>	<u>19.599.630</u>

Skýringar, frh.:

9. Veðsetningar og ábyrgðir

- a. Fasteignir að bókfærðu virði 3.817 millj. kr. eru veðsettar til tryggingar skuldum sem námu 3.245 millj. kr. í árslok.
- b. Áhöld, tæki og birgðir eru veðsett fyrir lánum sem nema 1.504 millj. kr. Þar að auki eru eignahlutir í félögum veðsettir fyrir lánum sem eru að eftirstöðvum fjárhæð 4.504 millj. kr. í árslok.
- c. Samstæðufyrirtækin hafa veitt viðskiptabanka sínum veð að fjárhæð 16.470 millj. kr., í fasteignum, vörubirgðum, almennum kröfum og hlutabréfaeign, með tryggingabréfum til tryggingar skilvísri og skaðlausri greiðslu á öllum skuldum og fjárskuldbindingum við viðskiptabanka sinn.
- d. Samstæðan hefur veitt ábyrgðir vegna lántöku og nemur ábyrgðin 1.097 millj. kr. í árslok 2023.

10. Fasteignamat og váttryggingaverðmæti

Matsfjárhæðir fasteigna greinast þannig:

	Fasteigna- og lóðamat	Váttryggingar- verðmæti	Bókfært verð
Verslunar-, skrifstofu- og þjónustuhúsnæði	1.337.894	4.108.429	1.541.045
Lönaðarhúsnæði	8.271.942	15.971.831	5.548.232
Aðrar fasteignir og land	2.242.189	6.854.425	2.494.037
Samtals	11.852.025	26.934.685	9.583.314

11. Samstæðan

Dótturfélög sem eru innifalin í samstæðuársreikningi eru eftirtalin:

	Eignarhluti
Aðalgata 16b ehf.	Sauðárkrókur 100,0%
Esja Gæðafæði ehf.	Reykjavík 100,0%
FISK Seafood ehf.	Sauðárkrókur 100,0%
Fóðurblandan hf.	Reykjavík 79,0%
Fóðurfélagið ehf.	Sauðárkrókur 100,0%
Háaborg Fjárfestingar ehf.	Reykjavík 77,0%
Íslenskar sjávarafurðir ehf.	Sauðárkrókur 100,0%
Íslenskar mysuafurðir ehf.	Sauðárkrókur 50,0%
Metró ehf.	Reykjavík 50,0%
Norðlensk orka ehf.	Sauðárkrókur 98,2%
Nýprent ehf.	Sauðárkrókur 100,0%
Sláturhús Hella hf.	Hella 100,0%
Sláturhús KVH ehf.	Hvammstangi 50,0%
Steinull hf.	Sauðárkrókur 50,0%
Tengill ehf.	Sauðárkrókur 100,0%
Trésmiðjan Borg ehf.	Sauðárkrókur 100,0%
Tækjagarður	Sauðárkrókur 100,0%
Vogabær ehf.	Sauðárkrókur 100,0%
Vörumiðlun ehf.	Sauðárkrókur 100,0%

Kiddi Dóra ehf., Soffanias Cecilsson ehf., Fisk-Seafood fjárfesting ehf. og Ölduós ehf. eru öll dótturfélög 100% Fisk Seafood ehf. Steinunn hf. er 60% dótturfélag Kidda Dóra ehf.

Kornhlaðan ehf. og Bústólpi ehf. eru 100% dótturfélög Fóðurböndunnar hf.

Héraðsvötn ehf. er 100% dótturfélag Norðlenskrar orku ehf.

Skýringar, frh.:

12. Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum

Samstæðan á eignarhluti í hlutdeildarfélögum sem bókfærðir eru miðað við hlutdeild í eigin fé þeirra í árslok ásamt óafskrifuðu yfirverði við kaup. Eignarhlutirnir greinast þannig:

	Eignarhluti	Nafnverð	Fært í rekstrar- reikning	Bókfært verð
Foss distillery ehf.	50,0%	6.500	0	120.000
Gleðidagur ehf.	50,0%	250	357.514	382.514
Gleðiskopp ehf.	21,0%	1.750	(24.755)	138.077
Héraðsvötn ehf.	98,2%		0	194.500
ÍSEY útflutningur ehf.	20,0%	200	41.708	140.734
ÍSKS ehf.	45,0%	320.900	0	286.052
ÍSKS-BAR ehf.	50,0%	51.250	0	20.074
Lundey fjárfestingafélag. ehf.	50,0%	1.200	0	430.987
Mjólkursamsalan ehf.	20,0%	1.726.763	45.434	1.803.967
Snæis hf.	29,8%		(1.337)	14.337
Trésmiðjan Stigandi ehf.	45,5%		0	22.177
Vinnslustöðin hf.	32,9%		1.494.411	13.795.233
Önnur félög			18.072	31.961
			<u>1.931.047</u>	<u>17.380.612</u>

Gerð var leiðrétting á þýðingarmun í Vinnslustöðinni á fyrra ári. Áhrif þess á efnahagsreikning ársins 2022 voru þau að eignarhlutur í hlutdeildarfélaginu hækkaði um 1.826 millj. kr. og þýðingarmunur meðal eiginfjár um sömu fjárhæð.

13. Eignarhlutir í öðrum félögum

Eignarhlutir samstæðunnar í öðrum félögum eru færðir á kaupverði eða matsverði sé það lægra. Eignarhlutur í Iceland Seafood International er færður á markaðsverði. Eignarhlutirnir greinast þannig:

	Eignarhluti	Fært í rekstrar- reikning	Bókfært verð
Cargow BV.	20,8%	35.355	921.349
Iceland Seafood Int. hf.	11,8%	(100.172)	2.070.150
Þórsmörk ehf.	19,5%	0	470.326
Önnur félög		4	267.440
		<u>(64.813)</u>	<u>3.729.265</u>

14. Langtímakröfur

Langtímakröfur greinast þannig:

	2023	2022
Almenn skuldabréf viðskiptamanna	3.194.813	1.677.291
	<u>3.194.813</u>	<u>1.677.291</u>
Næsta árs afborganir	(658.758)	(337.442)
	<u>2.536.055</u>	<u>1.339.849</u>

Skuldabréfalán eru bæði verðtryggð og óverðtryggð og eru gefin út til allt að 6 ára og bera allt að 14% vexti. Langtímakröfur eru færðar í ársreikninginn með áföllnum verðbótum og án núvirðingar. Næsta árs afborganir af skuldabréfum eru 659 millj. kr.

Skýringar, frh.:

15. Eigið fé

Stofnsjóðir og bundið eigið fé í árslok greinast þannig:

	2023	2022
Stofnsjóðir félagsmanna	250.606	230.560
Varasjóðir	69.487	69.487
Menningarsjóður	159.188	172.188
	<u>479.281</u>	<u>472.235</u>

Meðal eigin fjár eru færðir vextir á stofnsjóði en samkvæmt samþykktum félagsins ber að vaxtareikna og/eða verðbæta séreignarhluti í stofnsjóði.

Bundinn hlutdeildarreikningur

Samkvæmt lögum nr. 3/2006 ber félögum að færa hlutdeild í afkomu dóttur- eða hlutdeildarféлага, sem færð er í rekstrarreikning og er umfram móttækinn arð eða þann arð sem ákveðið hefur verið að úthluta, á bundinn hlutdeildarreikning meðal eigin fjár.

16. Tekjuskattsskuldbinding

Tekjuskattsskuldbinding greinist þannig:

	2023	2022
Tekjuskattsskuldbinding í ársbyrjun	3.253.192	3.218.730
Yfirtekið í samstæðu og aðrir liðir	(65.567)	(23.654)
Gjaldfærður tekjuskattur	1.083.685	1.072.086
Tekjuskattur til greiðslu	(801.178)	(1.013.971)
Tekjuskattsskuldbinding í árslok	<u>3.470.133</u>	<u>3.253.192</u>

Tekjuskattsskuldbinding skiptist þannig :

	2023	2022
Óefnislegar eignir	1.963.145	1.820.215
Rekstrarfjármunir	1.542.904	1.521.916
Birgðir	36.440	38.145
Viðskiptakröfur	1.101	(24.167)
Yfirfæranlegt skattalegt tap og aðrir liðir	(73.457)	(102.917)
Tekjuskattsskuldbinding	<u>3.470.133</u>	<u>3.253.192</u>

Skýringar, frh.:

17. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir greinast þannig:

	Vextir	Eftirstöðvar
Lán í íslenskum krónum	2,9-12,7%	3.420.322
Lán í USD	8,3%	262.107
Lán í EUR	6,5%	10.107.517
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir		13.789.946
Næsta árs afborganir	(	1.717.003)
Skuldir við lánastofnanir samtals		12.072.943

Framangreind vaxtahlutföll eru í samræmi við gildandi vaxtakjör lána í árslok en þau kjör geta tekið breytingum.

Afborganir langtímalána greinast þannig á næstu árum:

Árið 2024	1.717.003
Árið 2025	5.614.931
Árið 2026	546.582
Árið 2027	544.168
Árið 2028	544.168
Síðar	4.823.094
	13.789.946

18. Tengdir aðilar

Félög innan samstæðunnar eiga í viðskiptum sín á milli en á árinu 2023 nam sala á vöru og þjónustu til samstæðufélaga 5.942 millj. kr. Langtímalán innan samstæðunnar námu 100 millj. kr. í árslok 2023.

19. Þóknun óháðs endurskoðanda

Þóknun til óháðs endurskoðanda félagsins vegna endurskoðunar ársreiknings kaupfélagsins og dótturfélaga nam 37 millj. kr. (2022: 30 millj. kr.) en auk þess voru greiddar 18 millj. kr. vegna annarrar þjónustu (2022: 15 millj. kr.).

20. Leigusamningar

Félagið hefur gert leigusamninga um leigu á húsnæði undir skrifstofur, verslanir og lagera félagsins. Leigusamningar félagsins flokkast sem rekstrarleigusamningar og eru þeir því ekki færðir í efnahagsreikning. Leigusamningarnir eru verðtryggðir og breytast leigugreiðslur mánaðarlega í samræmi við breytingar á viðeigandi vísitölum.

Leigugreiðslur á árinu 2023 eru færðar á meðal annars rekstrarkostnaðar. Áætlaðar næsta árs leigugreiðslur nema 1.028 millj. kr. Eftirfarandi tafla sýnir ónúvirtar framtíðarleigugreiðslur félagsins næstu fimm ára.

Leigugreiðslur 2024	207.133
Leigugreiðslur 2025	205.316
Leigugreiðslur 2026	205.316
Leigugreiðslur 2027	205.316
Leigugreiðslur 2028	205.316
Rekstrarleigugreiðslur samtals	1.028.398

Skýringar, frh.:

21. Áhættustýring

Stjórnendur greina fjárhagslegar áhættur í rekstrinum m.a. með tilliti til eftirspurnar, stöðu markaða, gjaldmiðla, lausafjárstöðu og útlána.

Gjaldmiðlagengisáhætta

Breytingar á gengi gjaldmiðla og vaxtabreytingar hafa áhrif á rekstur félagsins. Áhætta vegna breytinga á gengi gjaldmiðla og vaxta eru óverulegar í rekstrinum þar sem langtímalán félagsins eru í starfsrækslugjaldmiðli þess að mestu leyti og viðskiptaskuldir í annarri mynt hafa skamman greiðslufrest.

Lausafjáraáhætta

Lausafjáraáhætta er áhættan sem felst í tapi sem félagið getur orðið fyrir ef það getur ekki staðið við skuldbindingar sínar innan tilskilinnar gjaldfresta. Fylgst er með lausafjárstöðu með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda. Félagið tryggir sér lánalínur til að mæta lausafjárveiflum.

Samningsbundnar greiðslur, þar með talið væntar vaxtagreiðslur, greinast þannig:

	Bókfærð staða	Umsamdar greiðslur	Innan árs	Síðar
Vaxtaberandi skuldir.....	19.487.583	23.147.141	7.414.640	15.732.501
Viðskipta- og skammtímaskuldir.....	7.063.759	7.063.759	7.063.759	0
Leiguskuldbinding.....	1.028.398	1.028.398	207.133	821.264
	<u>27.579.739</u>	<u>31.239.297</u>	<u>14.685.532</u>	<u>16.553.766</u>

Útlánaáhætta

Í útlánaáhættu felst áhættan á því að mótaðilar félagsins geti ekki staðið við skuldbindingar sínar sem leitt geti til taps á fjármálagerningum. Félagið yfirfer reglulega útlánareglur sínar til að endurspegla aðstæður viðskiptavina en viðskipti eru að mestu með stuttum greiðslufresti, sem dregur úr áhættunni.

Staða fjáreigna, annarra en við tengda aðila, var eftirfarandi í árslok:

	2023	2022
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur.....	8.611.134	8.648.901
Handbært fé.....	1.145.635	1.770.038
	<u>9.756.769</u>	<u>10.418.939</u>

Í árslok 2023 nam niðurfærsla viðskiptakrafna 358 millj. kr. samanborið við 467,5 millj. kr. í árslok 2022. Stjórnendur meta ekki tepsáhættu í öðrum skammtímakröfum.

Stjórnarháttafirlýsing

Stjórn og stjórnarhættir

Kaupfélag Skagfirðinga er samvinnufélag og starfar skv. lögum um þau. Starfssvæði félagsins nær yfir Skagafjarðarhérað. Félagið er deildaskipt og er skipting þeirra eins og sveitarfélagsskipan var í desember 1997 fyrir sameiningu sveitarfélaga í Skagafirði. Hver deild kys sér fulltrúa á aðalfund, einn fyrir hverja 25 félagsmenn, en þó kveða samþykktir félagsins á um að það getur engin ein deild átt meirihluta fulltrúa á aðalfundi. Stjórnarhættir Kaupfélags Skagfirðinga eru í samræmi við lög og reglur sem gilda um starfsemi félagsins, s.s. ákvæði ársreikningalaga nr. 3/2006 og samkeppnislaga nr. 44/2005 sem aðgengileg eru á vef Alþingis, www.althingi.is.

Stjórnarháttafirlýsing þessi er þáttur í innleiðingu góðra stjórnarhátta hjá félaginu með það fyrir augum að styrkja innviði þess og auka gagnsæi í starfsemi og verður hún í þróun áfram. Góðir stjórnarhættir leggja grunninn að vandaðri stjórnun og ákvarðanatöku og stuðla að traustum samskiptum á milli félagsmanna, stjórnar, stjórnenda og annarra haghafa.

Í samþykktum félagsins, sem samþykktar voru á aðalfundi í júní 2022, er nánar kveðið á um fyrirkomulag í starfsemi félagsins.

Félagið hefur ekki sett sér starfsreglur stjórnar en félagið mun fylgja Leiðbeiningum um góða stjórnarhætti sem gefnar hafa verið út af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum atvinnulífsins og Nasdaq Iceland.

Stjórn

Í stjórn Kaupfélags Skagfirðinga eru sjö stjórnarmenn og þrír varamenn. Stjórnarmenn eru kosnir til þriggja ára í senn. Varamenn í stjórn eru kosnir til eins árs í senn. Stjórnin kys formann, varaformann og ritara úr sínum hópi til eins árs í senn. Stjórn ber ábyrgð á því að starfsemi félagsins sé í samræmi við lög og reglur sem um félagið gilda og góða viðskipta- og stjórnarhætti. Stjórn sinnir stefnumótun og töku meiriháttar ákvarðana í rekstri félagsins.

Í stjórn félagsins sitja fjórir karlar og þrjár konur og uppfyllir félagið því ákvæði laga um kynjahlutföll í stjórnum stórra félaga. Stjórn félagsins í árslok 2023 var skipuð eftirtöldum einstaklingum:

Bjarni Maronsson, stjórnarformaður, er fæddur árið 1949 og hefur setið í stjórn frá apríl 1989.

Herdís Á. Sæmundardóttir, varaformaður, er fædd árið 1954 og hefur setið í stjórn frá apríl 2011.

Atli Már Traustason, er fæddur árið 1973 og hefur setið í stjórn frá maí 2023.

Guðrún Sighvatsdóttir er fædd árið 1960 og hefur setið í stjórn frá apríl 2012.

Hjörtur Geirmundsson, er fæddur árið 1967 og hefur setið í stjórn frá apríl 2002.

Sigríður Gunnarsdóttir er fædd árið 1975 og hefur setið í stjórn frá apríl 2013.

Þorleifur Hólmsteinsson, er fæddur árið 1958 og hefur setið í stjórn frá apríl 2018.

Í varastjórn sitja Guðrún Lárusdóttir, fyrst kjörinn 2023, Ingi Björn Árnason, fyrst kjörinn 2023 og Ásta Pálmadóttir, fyrst kjörinn 2023.

Bakgrunnur, menntun og aldur stjórnarmanna er fjölbreyttur og margvíslegur og hafa stjórnarmenn viðtæka reynslu á sviði rekstrareininga Kaupfélagsins. Stjórnin fer, samkvæmt lögum og samþykktum félagsins, með æðsta vald í málefnum þess milli félagsfunda. Á árinu 2023 voru haldnir 11 stjórnarfundir. Flestir fundanna voru staðfundir eða 8 talsins og 3 voru haldnir í fjárfundakerfi eða símafundir.

Stjórn og starfsmenn skulu starfa af heiðarleika og heilindum, kynna sér þau lög og reglur sem gilda um starfsemi félagsins og hafa skilning á hlutverki sínu og ábyrgð. Félagið stendur ekki frammi fyrir dómum né sektum vegna brota á lögum eða reglum sem um starfsemina gilda. Stjórn hefur ekki framkvæmt árangursmat á sínum störfum.

Kaupfélagsstjóri er Þórólfur Gíslason, fæddur 1952, hann hóf störf þann 1. júní 1988 hjá Kaupfélagi Skagfirðinga.

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Innra eftirlit og áhættustýring

Stjórn og kaupfélagsstjóri eru ábyrg fyrir því að til staðar sé fullnægjandi innra eftirlit og áhættustýring hjá félaginu. Markmið stjórnar með innra eftirliti og áhættustýringu er að stuðla að því að félagið nái markmiðum sínum varðandi tilgang og skyldur félagsins, afkomu, áreiðanleika fjárhagsupplýsinga og séu í samræmi við lög og reglur. Stjórnendur fylgjast með fjárhagslegum áhættum í rekstri og eru áhættur greindar reglulega vegna breytinga í umhverfi félagsins og starfsemi samstæðunnar. Áhættur í rekstri snúa m.a. að gjaldmiðlum, vöxtum og útlánnum.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Samfélagsábyrgð

Kaupfélag Skagfirðinga er meðvitað um mikilvægi þess fyrir starfsemina, umhverfið og samfélagið að halda utan um sjálfbærniupplýsingar frá fyrirtækinu og setur ófjárhagslega upplýsingar hér fram í samræmi við þær kröfur sem fram koma í gr. 66d. í lögum um ársreikninga.

Starfsemi samstæðu Kaupfélags Skagfirðinga svf. (KS) er mjög fjölbreytt og spannar margar atvinnugreinar. Grunnstarfsemi félagsins og sú lang fyrirferðamesta er matvælaframleiðsla og tengd starfsemi. Matvælaframleiðslan er að á sviði mjólkurafurða, kjötafurða og fiskveiða að auki er vinnsla á aukaafurðum nýttar til fódurframleiðslu fyrir frumframleiðendur. Félagið er því eitt stærsta matvælaframleiðslufyrirtæki landsins. Þjónustueiningar félagsins eru helstar bifreiðaverkstæði, rafmagnsverkstæði, trésmíðaverkstæði og vélaverkstæði, en þær ásamt landflutningastarfseminni styðja við grunnstarfsemina. Félagið rekur einnig verslanir í Skagafirði.

Umhverfis- og loftlagsmál

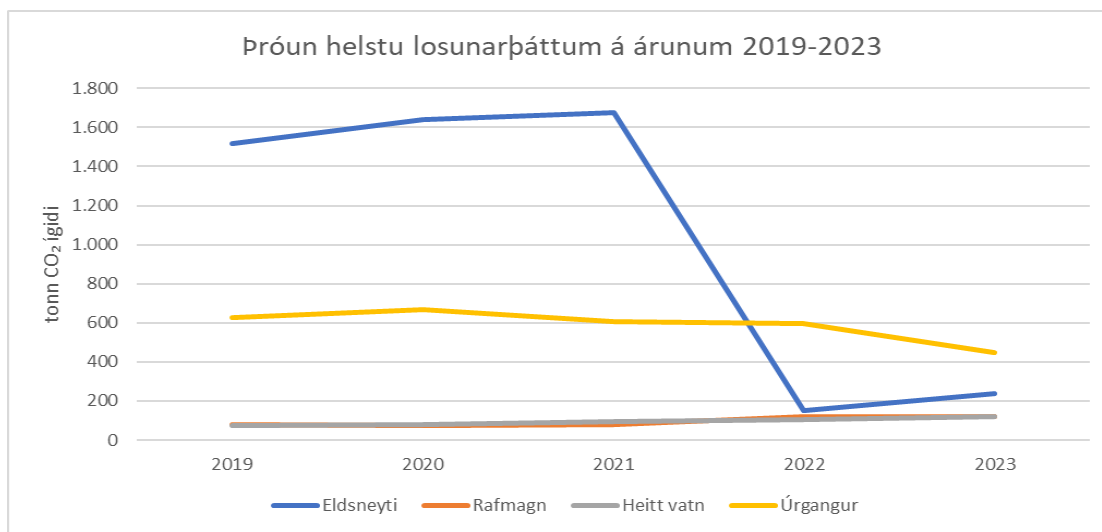
Kaupfélag Skagfirðinga er meðvitað um mikilvægi þess að huga vel að umhverfismálum. Sem stórt matvælaframleiðslufyrirtæki er mikilvægt að huga að lágmörkun matarsóunar og úrgangslosunar í framleiðslueiningum félagsins. Árlega stendur félagið að umhverfisátaki með það að markmiði að hreinsa, snyrta og laga til í kringum starfstöðvar allra helstu fyrirtækja. Góð þátttaka var í verkefninu og ýmislegt breytti verulega um ásýnd til hins betra. Gögn sem birt eru hér að neðan, eins og t.d. um orku- og vatnsnotkun takmarkast við móðurfélagið Kaupfélag Skagfirðinga.

Losun gróðurhúsalofttegunda

Helstu losunarþættir sem eru þekktir vegna starfsemi KS eru notkun á jarðefnaeldsneyti, losun frá kælimiðlum, orkunotkun og úrgangur. Á mynd 1 má sjá losun í tonn CO₂ ígildi eftir losunarþætti á árunum 2019-2023. Birtar eru upplýsingar um þá losunarþætti sem taldir eru vera megin losunarþættir frá starfseminni og til voru áreiðanleg gögn til að meta losun gróðurhúsalofttegunda. Stefna KS er að mæla og fylgjast með losun gróðurhúsalofttegunda frá helstu losunarþáttum og vinna markvisst í samdrætti samhliða endurnýjun á búnaði og tækniþróun.

Í upphafi árs 2022 náðist mikilvægur áfangi þegar rafmagnsgufuketill var gangsettur í Mjólkursamlagi félagsins og hætt var að brenna jarðefnaeldsneyti við framleiðslu á gufu. Á milli áruna 2022 og 2023 dróst losun frá jarðefnaeldsneyti saman um 1.527 tonn CO₂ ígilda vegna þessarar breytingar. Aukning varð á milli áruna 2022-2023 sem skýrist af bilun í rafmagnskatli mjólkursamlags í 1-2 vikur á tímabilinu.

KS stefnir jafnframt að því að kortleggja í auknum mæli umhverfis- og loftlagsáhrif frá virðiskeðju starfseminnar og draga úr þeim eins og kostur er.



Mynd 1. Losun gróðurhúsalofttegunda frá helstu losunarþáttum KS á árunum 2019-2023.

Ekki hefur verið unnið markvisst að bindingu kolefnis á vegum félagsins en í tengslum við stefnumörkun í umhverfismálum þá verður farið í að kortleggja losun, meta hvernig má fyrirbyggja og draga úr henni, setja mælanleg markmið um samdrátt og ákveða hvernig binding getur stutt við þá vegferð.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Hringrásin

Kaupfélag Skagfirðinga nýtir auðlindir jarðarinnar á sjálfbæran hátt og leitast við að hámarka verðmæti úr öllu því hráefni sem unnið er með hjá félaginu.

Stefna félagsins er að allt hráefni sé meðhöndlað af virðingu fyrir náttúrunni og að öll meðferð hráefna sé til fyrirmyndar og að fyllstu nærgætni sé gætt við meðhöndlun búfjár og sláturdýra, allt frá bónda til búðar, sbr. reglugerð um vernd dýra við aflifun nr. 761/2011, reglugerð um velferð dýra í flutningi nr. 527/2017 og öðrum þeim reglum er lúta að velferð dýra.

Fullnýting hráefna og lágmörkun lífræns úrgangs er eitt af meginmarkmiðum félagsins. Undanfarin ár hafa stór skref verið stigin í þeim málum. Þar má fyrst nefna að sláturúrgangur frá Kjötafurðastöð KS hefur um langa hríð verið nýttur til framleiðslu dýrafóðurs innanlands. Í Mjólkursamlagi náðist stór áfangi í frárennslismálum þegar framleiðsla á mysupróteini úr ostamysu hófst árið 2017. Annar hluti þess verkefnis er að fullnýta mjólkursykur sem fellur til úr þeirri mysu til etanólframleiðslu, en stefnt er að því að hægt verði að hefja framleiðslu á ethanolí á næstu misserum. Við þann áfanga verður um 93 % af allri ostamysu sem fellur til á Íslandi fullnýtt.

Stefna félagsins er að lágmarka notkun umbúða eins og kostur er og á það sama á við um almennt sorp. Val á umbúðum sem notaðar eru tekur mið af endurvinnanleika þeirra. Úrgangur frá vinnslustöðvum er flokkaður í kór eða gáma til urðunar og svo pappi og plast til endurvinnslu. Unnið er að kortlagningu úrgangsmála, m.t.t. magnmælinga, skráninga og frekari endurvinnslu og er ætlunin að leggja aukna áherslu á flokkun og endurvinnslu sorps á árinu 2024.

Þróun magns úrgangs sem KS hefur komið í urðun og endurvinnslu, sl. fimm ár má sjá hér að neðan.

Ár	Urðun	Pappír	Plast
2019	1.258	41	0,6
2020	1.341	57	3,2
2021	1.220	61	3,3
2022	1.192	59	4,5
2023	897	45	10,2

Félagið leitar leiða til að lágmarka umhverfisáhrif af flutningi og að haga öllum flutningum þannig að umhverfisáhrif verði sem minnst. Í meginráttum felur þetta í sér að þökkun sé hagað þannig að nýting flutningspláss sé hámarkuð, að flutningar og dreifing sé bestuð og að flutningstæki séu valin miðað við hámarks orkunýtingu.

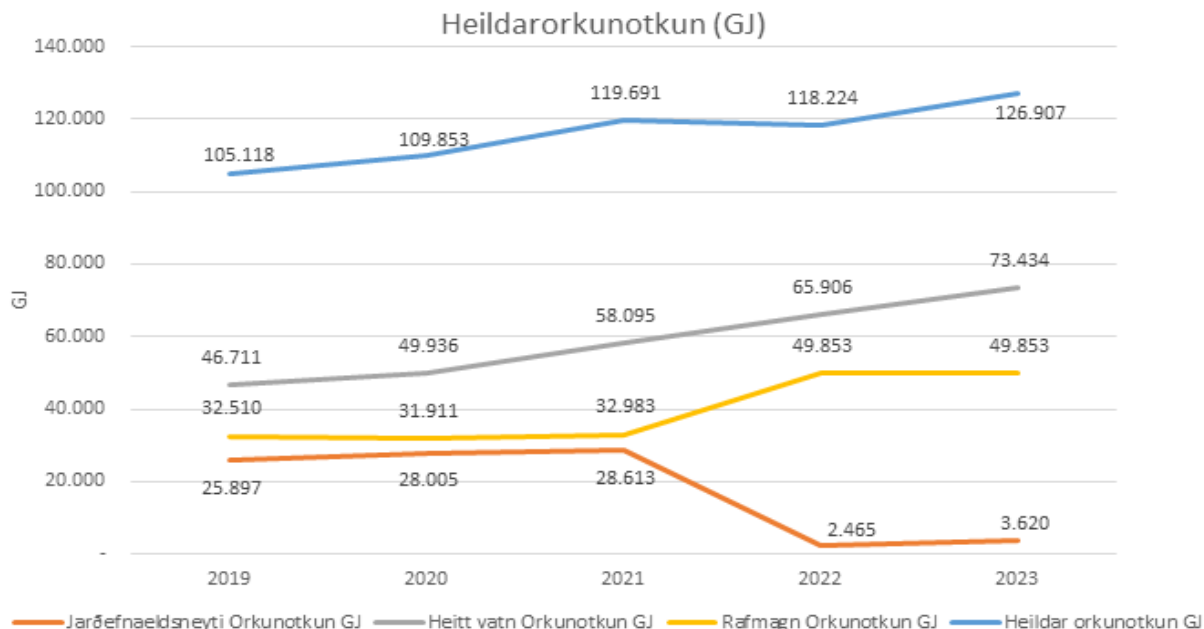
Rekjanleiki afurða og matvælaöryggi eru meginstoðir í tilveru félagsins. Síðustu ár hefur félagið unnið að uppsetningu gæðakerfa með áherslu á rekjanleika framleiðsluvara og eru flestar framleiðsluvörur félagsins nú rekjanlegar og áfram verður unnið að því verkefni til að tryggja þennan þátt framleiðslunnar. Við innkaup á hráefnum er alla jafna farið fram á rekjanleikavottun. Matvælaöryggi og gæði eru órjúfanlegur hluti af starfsemi félagsins. Gæðakerfi flestra framleiðslustöðva byggja á HACCP kerfinu en árið 2022 náði Mjólkursamlagið, ein stærsta framleiðslueining félagsins, BRC vottun á sína starfsemi. Öll starfsemi framleiðslustöðva er háð leyfum frá Matvælastofnun og Heilbrigðiseftirliti og þeim lögum og reglum sem þær stofnanir hafa umsjón með.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Orkunýting

Kaupfélag Skagfirðinga stefnir á að hámarka orkunýtingu. Við byggingu og endurbyggingu húsnæðis hefur ýmsum orkusparandi aðferðum verið beitt og sem dæmi um það er notuð er öflug einangrun og nær öll ný lýsing framkvæmd með LED tækni, ljósastryngingar sjálfvirkar, o.s.f.v. Nokkuð vantar upp á að fylgst sé með orkunotkun til hitunar og loftræstingar. Jafnframt þarf ætíð hafa orkunýtingu að leiðarljósi þegar um framleiðslubúnað er að ræða. Við val á nýjum búnaði eða uppgerð eldri búnaðar býr félagið að því að stór hluti þess búnaðar sem um ræðir uppfyllir strangar kröfur Evrópusambandsins um orkunýtingu. Leitast er við að framleiðsluferlar séu þannig uppsettir að hámarks orkunýting náist.

Hér að neðan má sjá yfirlit yfir þróun orkunotkunar, sl. fimm ár.



Mynd 2 – Þróun orkunotkunar.

Mikilvægt er að velja og nota flutningatæki, vinnuvélar og ökutæki sem hafa hæstu mögulega orkunýtni. Flutningabílafloti félagsins er mikið til nýlegur og viðhald hans gott. Við endurnýjun, rekstur og viðhald flutningatækja er tekið mið af orkusparnaði og umhverfisvænni valkostum.

Flúoraðar gróðurhúsalofttegundir

Félagið stefnir á að minnka notkun efna sem valda skaða í andrúmslofti eða í náttúrunni. Skipta þarf út HFC kælimiðlum fyrir aðra sem valda ekki gróðurhúsáhrifum. Umhverfisvæn ammoníakskælikerfi, NH₃, hafa lengi verið í notkun innan félagsins. Síðustu árin hafa fleiri umhverfisvæn kælikerfi, þ.e. koltvísýrings, CO₂, og ammoníakskerfi verið tekin í notkun. Nokkuð er í land þar til að öllum HFC kælimiðlum hefur verið skipt út með umhverfisvænni miðlum. Markmið félagsins er að öll ný kælikerfi noti umhverfisvænan kælimiðil.

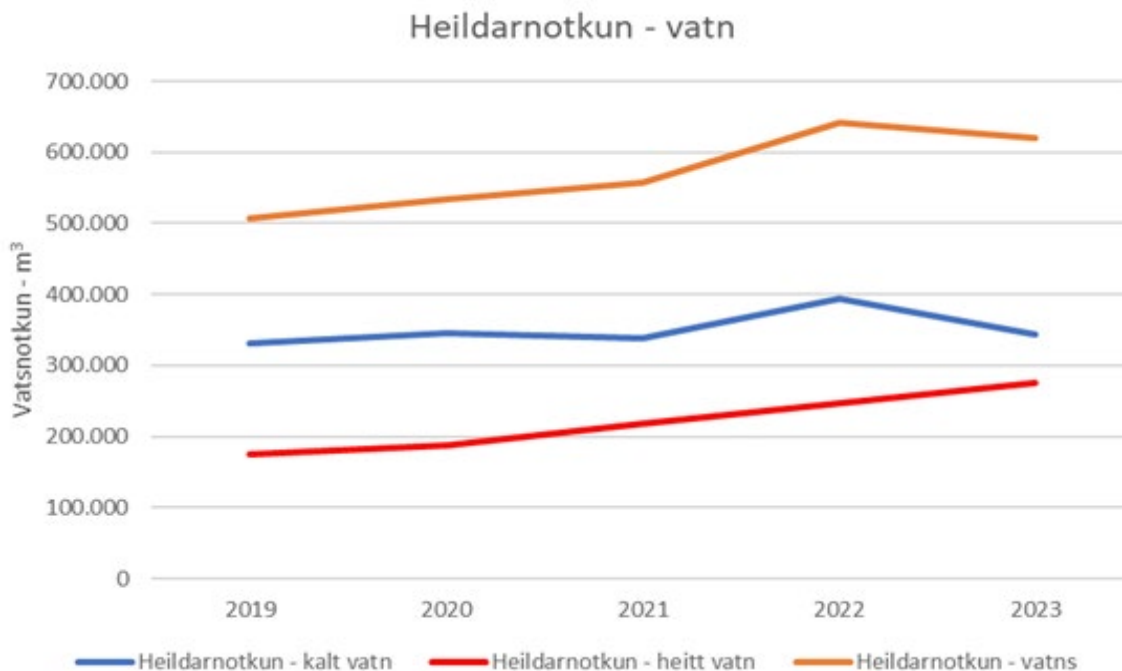
Neysluvatnsnotkun

Kaupfélag Skagfirðinga vill minnka notkun og nýta neysluvatn sem best, hvort heldur er við hönnun bygginga, endurbyggingu húsnæðis, val framleiðslubúnaðar eða við tilhögun framleiðsluferla. Við nýbyggingar og endurbyggingar félagsins undanfarin ár hafa vatnssparnaðarlausnir verið nýttar og má þar nefna vatnssparandi krana við þvottlaugar, vatnssparandi salerni, o.fl. Góður árangur hefur náðst í vatnssparnaði hjá stærstu notendum innan félagsins, þó eru enn miklir möguleikar til vatnssparnaðar í framtíðinni.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Neysluvatnsnotkun frh.,

Hér að neðan má sjá yfirlit yfir þróun vatnsnotkunar sl. fimm ár.



Mynd 3 - Þróun vatnsnotkunar

Samfélag

Kaupfélag Skagfirðinga trúir því að góður árangur félagsins á öllum sviðum byggist á krafti, metnaði og hollustu starfsmanna sinna. En samhlíða er okkur ljós sú ábyrgð sem við berum gagnvart starfsmönnum okkar og viljum hafa virðingu að leiðarljósi í öllum samskiptum. KS leggur áherslu á að vinnustaðir félagsins veiti starfsmönnum öryggi og góðan aðbúnað og hafi á að skipa hæfum og traustum starfsmönnum sem vinna í samræmi við markmið og stefnur félagsins. KS vill vera virkur þátttakandi í verkefnum sem varða uppbyggingu í nær samfélagi sínu.

Starfsmannamál, jafnrétti og mannréttindi

Það er markmið KS að tryggja að starfsumhverfi og aðstæður á vinnustað séu til fyrirmyndar og með öryggi, heilbrigði og ánægju starfsmanna að leiðarljósi.

Jafnlaunakerfi KS sem virkjað var í lok árs 2020 er í fullri virkni og hefur sýnt góðan mælanlegan árangur. Í Jafnlaunastefnunni kemur m.a. fram "Kaufélag Skagfirðinga hefur í þessu samhengi innleitt verklag og skilgreint viðmið við ákvörðun launa. Laun taka mið af inntaki starfa, álagi, hæfni og árangri starfsmanna. Forsendur launaákvæðana eru að þær séu í samræmi við kjarasamninga, studdar rökum og tryggi að sömu laun séu greidd fyrir sambærileg eða jafnverðmæt störf. Kaufélag Skagfirðinga skuldbindur sig til að framfylgja jafnlaunastefnunni í hvívetna." Markmið Kaupfélags Skagfirðinga er að hafa sem minnstan mun á launum kynjanna, eða innan við $\pm 2\%$.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Starfsmannamál, jafnrétti og mannréttindi, frh.:

KS hefur í fjögur ár látið framkvæma launagreiningu og hefur þróunin verið sú að ef lítið var til grunnlauna mældust laun kvenna að meðaltali 3,4% lægri en karla árið 2020 en sá munur var kominn niður í 1,3% árið 2023. Ef lítið var til fastra launa þá mældust laun kvenna að meðaltali 4,6% lægri árið 2020 en 2,6% árið 2023. Þessi munur stóð eftir þegar laun karla og kvenna voru borin saman að teknu tilliti til starfaflokks, menntunar og sviðs. Niðurstöður launagreininga hafa verið kynntar öllum starfsmönnum. Á sama tíma hefur orðið þónokkur breyting á launasamsetningu hjá KS, hún er orðin mun fastmótaðri nú en hún var þegar jafnlaunakerfið var tekið í notkun. Stjórnendur KS munu vinna áfram að því í samstarfi við umsjónarmann jafnlaunakerfis KS að móta aðgerðir sem draga úr launamun. Jafnlaunakerfi KS og dótturfélaga nær yfir starfsemi eftirfarandi félaga í dag auk KS, Esju Gæðafæðis ehf., Föðurbliðdunnar hf., Tengils ehf. og Vörumiðlunar ehf.

Í árslok 2023 voru starfsmenn KS 233, í 178,5 stöðugildum, 161 karlar (69%) og 72 konur (31%). Kynjahlutfall æðstu stjórnenda félagsins er 100% karlar.

Það er sameiginlegt verkefni stjórnenda og starfsmanna KS að stuðla að góðum samskiptum og starfsanda á vinnustöðum, sbr. Starfsmannastefnu KS. Eftirfylgni og eftirlit með stefnum og áætlunum er tengjast jafnlaunakerfi fer fram einu sinni ári með viðhaldsúttekt samþykkt vottunaraðila.

Félagið hefur sett sér jafnréttisáætlun þar sem fram koma markmið og aðgerðir til að stuðla að jafnrétti og mannréttindum fyrir starfsmenn. Jafnframt er tekið á þessum málaflokki í Starfsmannastefnu KS og Jafnlaunastefnu KS. Áætlunin og stefnurnar eru endurskoðaðar árlega.

Félagið hefur ekki sett sér sérstaka stefnu í mannréttindamálum en telur sig tryggja starfsmönnum sínum jöfn mannréttindi í þeim stefnum sem það hefur þegar mótað, gefið út og starfar samkvæmt. Félagið mun skoða hvort þörf sé á að gefa út sérstaka stefnu í þessum málaflokki.

Stefnur og áætlanir KS hafa verið kynntar fyrir starfsmönnum af yfirmönnum hverrar einingar og eru aðgengilegar á heimasíðu og innri vef félagsins.

Öryggi og vinnuvernd

Kaupfélag Skagfirðinga vill stuðla að því að gera vinnustaði félagsins örugga og slysalaus með öflugri fræðslu og forvörnum. Ásamt því að huga að heilsu og öryggi starfsmanna og vinna markvisst að því að draga úr hættu við vinnu og í starfsumhverfi.

Í upphafi ársins 2023 hóf félagið þá vegferð að efla vinnuverndar- og öryggisstarf innan allra deilda. Byrjað var á að móta öryggisstefnu félagsins og var hún samþykkt af rekstrarstjórn í apríl. Allir öryggistrúnaðarmenn og öryggisverðir voru sendir á námskeið og þátttaka þeirra í vinnuverndar- og öryggisstarfi aukin. Skipað var að nýju í öryggisnefnd og starfar hún samkvæmt settum kröfum. Félagið fékk fulltrúa frá Rauða krossinum til að halda skyndihjálparnámskeið fyrir alla starfsmenn þar sem m.a. var kennt á hjartastuðtæki sem félagið á. Keypt voru þrjú ný tæki á árinu og eru nú hjartastuðtæki í öllum starfsstöðvum félagsins, átta tæki samtals. Í byrjun sumars hélt starfsmannahald fræðsludag fyrir nýliða og sumarstarfsmenn þar sem m.a. var farið yfir helstu stefnur og viðbragðsáætlanir.

Á vormánuðum 2023 gerði félagið samstarfssamning við Eldvarnabandalagið varðandi eflingu á eigin eldvarnaeftirliti. Öryggistrúnaðarmenn hafa bætt við sig hlutverki eldvarnafulltrúa og framkvæma nú mánaðarlegar eftirlitsúttektir í öllum deildum félagsins. Allir starfsmenn hafa fengið fræðslu frá fulltrúum Brunavarna Skagafjarðar um eldvarnir á vinnustöðum og heimilum. Allir öryggistrúnaðarmenn/eldvarnafulltrúar og nefndarmenn öryggisnefndar fengu jafnframt dýpri fræðslu.

Stjórnendur hjá KS eru meðvitaðir um til hvaða aðgerða skal grípa ef slys verður á vinnustað eða alvarleg veikindi starfsmanns koma upp. Þó býr félagið við þá áhættu að flestar starfstöðvar þess eru staðsettar fjarri hátækni sjúkrahúsi og læknisþjónustu er krefst sérfræðiþekkingar. Einingar félagsins eru margar og með ólíka starfsemi sem kallar á mismundandi áherslur í öryggismálum. Stjórnendum í hverri einingu ber að gera áhættumat innan sinnar einingar og huga að öryggi sinna starfsmanna í hvívetna. Jafnframt skal tryggja að allur búnaður standist ströngustu öryggiskröfur og starfsfólk sé þjálfað í notkun hans ásamt því að húsnaði uppfylli allar kröfur sem gerðar eru um öryggi og vinnuvernd.

KS notar skráningakerfið ATVIK til að halda utanum slys og önnur atvik. Öll slys eru skráð í kerfið og hefur verið unnið að því að öll önnur atvik eins og t.d. næstum slys og ábendingar séu einnig skráð þar inn. Starfsmannahald KS hefur yfirsýn með kerfinu, skráningum og eftirfylgni. Með innleiðingu á ATVIK og miðlægu utanumhaldi fær félagið yfirsýn yfir heildarumfang slysa og atvika og eru stjórnendur því betur í stakk búnir til að skipuleggja aðgerðir og forvarnarstarf. Á árinu 2023 voru 27 atvik skráð hjá KS og af þeim voru 9 fjarveruslys. Hjá þeim einingum félagsins sem hafa virka gæðastefnu, hefur skráning á öllum öryggisatvikum verið framkvæmd, skv. reglum.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Öryggi og vinnuvernd, frh.:

Einelti, kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni, kynferðisleg áreitni og önnur óæskileg hegðun af öllu tagi verður ekki liðin hjá KS. Árið 2021 endurskoðaði félagið stefnu og viðbragðsáætlun vegna eineltis og kynferðislegrar áreitni, í áætluninni er tilgreint hvert ferli tilkynninga skal vera og úrvinnsla þeirra. Endurskoðuð stefna og viðbragðsáætlun hefur verið kynnt öllum starfsmönnum KS. Stefnt er að því að sambærileg stefna og viðbragðsáætlun verði kynnt fyrir starfsmönnum dótturfélaga KS.

Félagið nýtir sér mannauðsmælingakerfið Moodup til að framkvæma reglulegar viðhorfskannanir meðal starfsmanna og hafa þær verið sendar út á þriggja mánaða fresti frá því í desember 2022. Slíkar kannanir eru mikilvægur liður í félagslegu áhættumati innan félagsins og gerir stjórnendum kleift að greina tækifæri til að auka starfsánægju meðal starfsmanna á sama tíma og það veitir sýn á þá þætti sem nauðsynlegt er að rýna betur og grípa til úrbóta.

Öryggisstefnu KS er tekur til upplýsinga-, gagna- og húsnæðisöryggis má nálgast á innri vef félagsins en hún var gefin út árið 2012.

Menntun

Heildarstefna hefur ekki verið mörkuð í fræðslumálum hjá KS, en félagið vill styðja starfsmenn til að auka þekkingu sína og sækja sér frekari menntun. Árið 2020 var sett aukin áhersla á starfmannatengd málefni og mun uppbygging þess málaflokks halda áfram. Ákveðnar einingar innan félagsins sinna endurmenntun í faggreinum eins og kröfur og reglur kveða á um, t.d. fræðslu um öryggismál, o.fl. Félagið hefur boðið upp á skyndihjálp- og brunavarnarnámskeið og stendur fyrir reglulegri fræðslu fyrir starfsmenn um netöryggi.

Þrátt fyrir að heildarstefna hafi ekki verið mótuð í fræðslumálum er nokkuð um tengsl við menntakerfið, t.d. í gegnum þjónustudeildir félagsins. Má þar nefna tengsl við Verknámsdeild Fjölbrotarskóla Norðurlands vestra og sérhæfð verkefni sem unnin hafa verið fyrir sumar einingar félagsins.

Markmið félagsins er að þróa fræðslumálin til hagsbóta fyrir starfsmenn, samfélagið og félagið sjálft.

Stjórnunarhættir, spilling og mútur

Kaupfélag Skagfirðinga starfar af heilindum og á áreiðanlegan og sanngjarnan hátt. Stefna félagsins er að vinna gegn spillingu í hvaða formi sem hún er. Stjórnendur og starfsfólk KS greiðir hvorki, né þiggur mútur, hvort sem um ræðir óviðeigandi fjárhæðir eða önnur hlunnindi, sama hvar viðskipti eru stunduð. Jafnframt er fulltrúum og milliliðum ekki heimilt að gera slíkt.

Starfs- og siðareglur

Við erum heiðarleg í viðskiptum og gætum að orðspori félagsins. Það hefur ávallt verið markmið félagsins að stunda viðskipti af heilindum. Fram til þessa hafa reglur ekki verið settar.

Félagið einsetur sér að fara eftir öllum lögum og reglugerðum sem gilda fyrir starfseminum hverju sinni, hvort sem það er hérlendis eða erlendis. Jafnframt skuldbindur félagið sig til að uppfylla ávallt skyldur sínar við starfsmenn, viðskiptavini og opinbera aðila.

Félagið vill stuðla að gagnsæjum starfsháttum og góðum samskiptum á vinnustað og utan hans og hefur, m.a. sett starfsmanna-, eineltis-, og jafnlaunastefnur, auk öryggisstefnu fyrir upplýsingaöryggi. Jafnframt hefur félagið gefið út jafnréttisáætlun.

Við leggjum okkar skerf til samfélagsins. Félagið greiðir alla skatta og gjöld lögum samkvæmt, hvort sem það er í viðskiptum hér á landi eða erlendis. Félagið hefur tekið virkan þátt í að stuðla að uppbyggingu og framþróun í samfélaginu með stuðningi við ýmis málefni, má þar nefna:

- * Umhverfismál
- * Samfélagsmál
- * Íþróttir, æskulýðsstarf og forvarnir
- * Efling atvinnulífs
- * Menning og listir
- * Félaga- og hjálparsamtök

Gagnsæi og birting ófjárhagslegra upplýsinga

Kaupfélag Skagfirðinga stefnir á að leggja aukna áherslu á gagnsæi og áreiðanleika ganga með því að innleiða kerfisbundna gagnasöfnun og sjálfbærni upplýsingagjöf í samræmi við viðurkennda staðla.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Flokkunarreglugerð ESB

Flokkunarreglugerð ESB tók gildi á Íslandi 1. júní 2023 með lögum nr. 25/2023 um upplýsingagjöf um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar. Lögin gilda fyrir fjárhagsárið 2023. Markmið flokkunarreglugerðarinnar er að koma á samræmdu flokkunarkerfi sem skilgreinir hvaða atvinnustarfsemi telst vera umhverfislega sjálfbær. Þá er henni einnig ætlað að stuðla að gagnsæi í sjálfbærniupplýsingagjöf og beina fjármagni í sjálfbæra starfsemi.

Til þess að starfsemi flokkist sem umhverfislega sjálfbær samkvæmt reglugerðinni þarf hún að uppfylla fjögur skilyrði. Starfsemin þarf að stuðla verulega að einu eða fleirum umhverfismarkmiðum sem tilgreind eru í 9. gr reglugerðarinnar ásamt því að vinna ekki gegn öðrum markmiðum. Auk þess þarf starfsemin að vera stunduð í samræmi við lágmarksverndunarráðstafanir (18. gr ESB 2020/852) og hlíta tæknilegum matsviðmiðum (3 gr. ESB 2020/852).

Tæknileg matsviðmið vegna verulegs framlags til mildunar og aðlögunar að loftlagsbreytingum hafa verið innleidd í íslenskan rétt með framseldri reglugerð ESB 2021/2139. KS hefur farið yfir þau tæknilegu matsviðmið og borið saman við starfsemi sína en meginstarfsemi KS hefur ekki verið skilgreind eins og stendur. KS er meðvitað um þróun flokkunarreglugerðarinnar og mun fylgjast með innleiðingu og laga sig að breytingum og kröfum.

Velta	Heil daru etta mISK	Hlutf. fall velt u %
A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR		
A.1. Umhverfissjálfbær starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu)		
Velta frá umhverfissjálfbærri starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1)	0	0%
A.2 Starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)		
Velta frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu) (A.2)	0	0%
Alls (A.1 + A.2)	0	0%
B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR		
Velta frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)	0	100%
Alls (A +B)	0	100%

Rekstrargjöld

	Rekstr. argjöld alls	Hlutfall rekstra rgjalda %
A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR		
A.1. Umhverfissjálfbær starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu)		
Rekstrargjöld starfsemi sem er umhverfissjálfbær (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1)	0	0%
A.2 Starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)		
Rekstrargjöld starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu) (A.2)	0	0%
Alls (A.1 + A.2)	0	0%
B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR		
Rekstrargjöld frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)	0	100%
Alls (A +B)	0	100%

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Flokkunarreglugerð ESB, frh.:

Rekstrargjöld	Rekstrargjöld allis	Hlutfalli reksra rglalda
	miSK	%
A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR		
A.1. Umhverfissjálfbær starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu)		
Rekstrargjöld starfsemi sem er umhverfissjálfbær (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1)	0	0%
A.2 Starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)		
Rekstrargjöld starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu) (A.2)	0	0%
Alls (A.1 + A.2)	0	0%
B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR		
Rekstargjöld frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)	0	100%
Alls (A +B)	0	100%

Lágmarksverndarráðstafanir

Lágmarksverndarráðstafanir eru verkferlar sem framkvæmdir eru innan fyrirtækja sem stunda atvinnustarfsemi til að tryggja samræmingu við viðmiðunarreglur Efnahags- og framfarastofnunarinnar fyrir fjölbjóðleg fyrirtæki, leiðbeinandi meginreglur Sameinuðu þjóðanna um viðskipti og mannréttindi auk átta grundvallarsamþykktu úr yfirlýsingu Alþjóðavinnuáráðsinnar um grundvallarreglur og réttindi við vinnu og alþjóðaréttindaskrána. Ákvæðinu er ætlað að tryggja lágmarksstaðla um stjórnhætti og að starfsemi brjóti ekki í bága við félagsleg viðmið. Megin áherslupættir lágmarksverndarráðstafanna snúa að (1) mannréttindum, (2) spillingu og mútumálum, (3) skattamálum og (4) samkeppnismálum.

KS er meðvitað um að þörf er á frekari vinnu þegar kemur að lágmarksverndarráðstöfunum s.s. að innleiða viðmið, verklag og ferla sem snúa að mannréttindum, spillingu og mútupægni. Grunnur hefur þó verið lagður að því að tryggja að KS fylgi lágmarksverndarráðstöfunum með því að tryggja starfsmönnum sínum jöfn mannréttindi, öryggi og heilbrigði í þeim stefnum og áætlunum sem það hefur þegar mótað, gefið út og starfar samkvæmt. Jafnframt er stefna félagsins að vinna gegn spillingu á hvaða formi sem hún er og ekki í neinum tilfellum eru boðnar, greiddar eða þegnar mútur, hvorki hjá félaginu, fulltrúum þess eða milliliðum. Félagið hefur ekki gerst brotlegt við lög eða reglur á sviði mannréttinda, skatta, samkeppnismála eða spilli- og mútumála.

Frekari upplýsingar um meginatriði lágmarksverndarráðstöfunarinnar er að finna í köflum hér á undan um samfélag og stjórnhætti, spillingu og mútur.

Sex ára yfirlit

Sex ára yfirlit samstæðunnar í milljónum króna:

Rekstur:	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Rekstrartekjur	52.608	50.704	43.895	40.989	39.713	36.365
Rekstrargjöld án afskrifta	(44.252)	(42.678)	(35.825)	(34.389)	(32.903)	(31.336)
Hagnaður fyrir afskriftir	8.356	8.026	8.070	6.600	6.810	5.029
Afskriftir	(2.001)	(1.960)	(1.988)	(2.139)	(1.975)	(2.036)
Hagnaður fyrir fjármagnsliði	6.355	6.066	6.082	4.461	4.835	2.993
Fjármagnsliðir	410	(2.954)	698	(590)	880	2.599
Tekjuskattur	(1.084)	(1.072)	(1.109)	(737)	(758)	(448)
Hagnaður eftir skatta	5.681	2.040	5.672	3.134	4.957	5.145
Hlutdeild minnihluta	(157)	(301)	(233)	(118)	(104)	(132)
Hagnaður ársins	5.525	1.739	5.439	3.016	4.853	5.013

Efnahagur:

Óefnislegar eignir	27.466	25.527	25.468	20.428	19.447	14.984
Varanlegir rekstrarfjármunir	19.600	19.512	19.305	18.304	18.090	16.787
Eignarhlutir og langtímakröf. ...	23.646	20.394	19.970	17.919	16.466	13.880
Skatteign	7	8	25	106	87	0
Birgðir	7.461	6.437	5.069	5.543	4.885	4.334
Kröfur	9.270	8.986	8.367	7.663	8.340	8.902
Handbært fé	1.146	1.770	1.508	1.063	2.696	852
Eignir samtals	88.594	82.635	79.712	71.026	70.011	62.325
Eigið fé	56.647	51.418	47.883	41.865	38.877	34.053
Hlutdeild minnihluta	1.926	1.863	1.577	1.309	1.031	961
Innlánsdeild	0	0	0	0	0	0
Skuldbindingar	3.470	3.253	3.219	2.648	2.588	2.126
Langtímaskuldir	12.073	7.925	12.963	5.712	12.135	17.100
Skammtímaskuldir	14.478	18.176	14.070	19.493	15.381	8.085
Eigið fé og skuldir samtals	88.594	82.635	79.712	71.026	70.011	62.325

Kennitölur:

Veltufé frá rekstri	7.671	7.974	7.813	6.452	6.082	4.976
Handbært fé frá rekstri	3.308	5.669	5.782	5.753	5.714	2.827
Veltufjárhlutfall	1,23	0,95	1,06	0,73	1,04	2,06
Eiginfjárhlutfall	64%	62%	60%	59%	56%	55%
Meðalfjöldi starfa	958	984	935	970	922	1.006